

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Andrzej Tomczyk (sprawozdawca)

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Agnieszka Niewiadomska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Marka Zajkowskiego,

w sprawie **P.P.** skazanego z art. 278 § 1 k.k. i in.,

P.L. skazanego z art. 191 § 2 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 27 marca 2025 r.

kasacji wniesionych w stosunku do skazanego P.P. przez prokuratora - na korzyść,

w stosunku do skazanego P.L. przez obrońcę

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu

z dnia 13 kwietnia 2023 r., sygn. akt II AKa 272/21,

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 31 maja 2021 r., sygn. akt III K 85/19,

**1. uchyla zaskarżony wyrok w odniesieniu do P.P. w części
dotyczącej orzeczenia o karze zawarte w punkcie I e i przekazuje
sprawę w tym zakresie Sądowi Apelacyjnemu w Poznaniu do
ponownego rozpoznania;**

2. oddała kasację skazanego P.L. jako oczywiście bezzasadną i obciąża go kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego w części na niego przypadającej.

Andrzej Tomczyk Waldemar Płóciennik Eugeniusz Wildowicz

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Poznaniu wyrokiem z 31 maja 2021 r., sygn. akt III K 85/19, orzekł m.in., że:

„1. Uznaje oskarżonego P. P. za winnego tego, że w bliżej nieustalonym dniu w okresie między 30 marca 2013 r. a 25 listopada 2014 r., dokładnej daty nie ustalono, w P., działając w warunkach powrotu do przestępstwa opisanego w art. 64 § 1 kk tj. przed upływem 5 lat od odbycia kary co najmniej 6 miesięcy pozbawienia wolności wynikającej z wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego w P. w sprawie SO [...] i Sądu Rejonowego [...] w P. w sprawie III K [...] popełnił ponownie umyślne przestępstwo podobne w ten sposób, że w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wbrew przepisom ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii wprowadził do obrotu i brał udział w obrocie znacznych ilości środka odurzającego w postaci kokainy zaliczanej do grupy I-N w ilości 500 gram w ten sposób, że przyjął je od innej nieustalonej osoby w celu dalszej dystrybucji nieustalonym osobom, sprzedając 1 gram kokainy za kwotę 200 zł i osiągając korzyść majątkową w kwocie co najmniej 100.000 zł tj. przestępstwa z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 64 § 1 kk

2. Uznaje oskarżonego P. P. za winnego tego, że w bliżej nieustalonym dniu w okresie między 30 marca 2013 r. a 25 listopada 2014 r., dokładnej daty nie ustalono, w P. działając w warunkach powrotu do przestępstwa opisanego w art. 64 § 1 kk tj. przed upływem 5 lat od odbycia kary co najmniej 6 miesięcy pozbawienia wolności wynikającej z wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego w P. w sprawie SO [...] i Sądu Rejonowego [...] w P. sprawie III K [...] popełnił ponownie umyślne przestępstwo podobne w ten sposób, że w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wbrew przepisom ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii wprowadził do obrotu i brał udział w obrocie znacznych ilości substancji psychotropowej w postaci amfetaminy zaliczanej do

grupy II-P w ilości 200 gram w ten sposób, że przyjął ją od nieustalonej osoby w celu dalszej dystrybucji nieustalonym osobom, sprzedając 1 gram za kwotę 60 złotych, osiągając korzyść majątkową w kwocie co najmniej 12 000 zł tj. przestępstwa z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 64 § 1 kk

3. Przyjmując, że czynów opisanych w punktach 1 i 2 oskarżony P. P. dopuścił się w krótkich odstępach czasu z wykorzystaniem tej samej sposobności tj. ciągu przestępstw z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 64 § 1 kk i w zw. z art. 91 § 1 kk, na podstawie art. 56 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii wymierza mu karę 100 (stu) stawek dziennych grzywny przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 20 (dwudziestu) złotych oraz 3 (trzech) lat pozbawienia wolności.

4. Na podstawie art. 45 § 1 kk orzeka wobec oskarżonego P. P. przepadek korzyści majątkowej osiągniętej z przestępstw opisanych w punktach 1 i 2 wyroku i z tego tytułu zasądza od P. P. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 112 000 złotych.

5. Na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii orzeka od oskarżonego P. P. na rzecz Ośrodka M. w R. nawiązkę w kwocie 5000 (pięć tysięcy) złotych na cele związane ze zwalczaniem i zapobieganiem narkomanii

6. Uznaje oskarżonego P. P. za winnego tego, że w bliżej nieustalonym dniu w 2013 r. nie wcześniej niż 30 marca 2013 roku w P. działając w warunkach powrotu do przestępstwa z art. 64 § 1 kk tj. przed upływem 5 lat od odbycia kary co najmniej 6 miesięcy pozbawienia wolności wynikającej z wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego w P. w sprawie SO [...] i Sądu Rejonowego [...] w P. w sprawie III K [...] popełnił ponownie umyślne przestępstwo podobne w ten sposób, że zabrał z Pracowni Złotniczej H. C., P., ul. T. w celu przywłaszczenia wyroby złotnicze - łańcuszki o wartości co najmniej 6000 zł na szkodę H. C. , tj. przestępstwa z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i za to na podstawie art. 278 § 1 kk wymierza mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności.

7. Uznaje oskarżonego P. P. za winnego tego, że w nocy z 27 na 28 stycznia 2014 r. w P., działając w warunkach powrotu do przestępstwa z art. 64 § 1 kk tj. przed upływem 5 lat od odbycia kary co najmniej 6 miesięcy pozbawienia wolności wynikającej z wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego w P. w sprawie SO [...] i Sądu Rejonowego [...] w P. w sprawie III K [...] popełnił ponownie umyślne przestępstwo podobne w ten sposób, że działając wspólnie i w porozumieniu z nieustalonymi osobami dokonał włamania poprzez wypchnięcie przy pomocy łomu okna do posesji położonej przy ulicy P. 1 w P. zajmowanej przez firmę V. a następnie zaboru w celu przywłaszczenia torby od golfa wraz z kijami golfowymi, oraz trzech laptopów wraz z klawiaturą graficzną - o łącznej wartości 11.000 złotych na szkodę M. K. oraz D. S. tj. przestępstwa z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i za to na podstawie art. 279 § 1 kk wymierza mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności.

(...)

9. Na podstawie art. 85 § 1 kk i art. 86 § 1 kk łączy wymierzone oskarżonemu P. P. w punktach 3, 6 i 7 kary pozbawienia wolności i wymierza mu karę łączną 4 (czterech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności.”

Apelacje od tego wyroku wniosli m.in.: Prokurator Okręgowy w Poznaniu i obrońca oskarżonego P. P. .

Prokurator Okręgowy w Poznaniu zaskarżył wyrok m.in. w całości na niekorzyść w odniesieniu do oskarżonych:

1. P. P. (tylko co do przestępstwa z art. 258 §1 kk),
2. M. B. ,
3. B. D. ,
4. M. F. ,
5. M. K. .

Ponadto zaskarżył on wyrok w na korzyść w odniesieniu do oskarżonego P. P. co do pozostałych przestępstw. Zarzucił:

„- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na jego treść polegający na nieprawidłowej ocenie materiału dowodnego, w tym przede wszystkim wyjaśnień P. P. , złożonych na etapie postępowania przygotowawczego oraz konsekwentnie podtrzymywanych w toku postępowania sądowego, a konkretnie uznanie ich za niewiarygodne, a także nieprawidłowej ocenie dowodu w postaci nagrania rozmowy pomiędzy oskarżonymi P. P. , a M. F. , mającej miejsce w K. w dniu 5 lipca 2018 roku, co ostatecznie doprowadziło do uniewinnienia oskarżonych M. B. , B. D. , M. F. , M. K. od zarzucanych im przestępstw oraz P. P. od zarzucanego mu przestępstwa z art. 258 § 1 kk, podczas gdy prawidłowa analiza całokształtu materiału dowodowego, zwłaszcza obiektywna ocena wyjaśnień P. P. , prowadzić powinna do wniosku przeciwnego w zakresie ich wiarygodności i uznania winy oraz sprawstwa wymienionych w tym punkcie oskarżonych,

- obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 60 § 3 kk, poprzez błędną wykładnię dokonaną przez Sąd I instancji tego przepisu, a w szczególności poprzez niezastosowanie wobec P. P. instytucji obligatoryjnego, nadzwyczajnego złagodzenia kary,

- obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 263 § 2 kk, poprzez błędną wykładnię dokonaną przez Sąd I instancji tego przepisu w kontekście tego przestępstwa zarzucanego B. D. (nr XVII aktu oskarżenia), a w szczególności poprzez niewłaściwe zinterpretowanie znamienia <<bez wymaganego zezwolenia>> posiadania broni”

i wniósł o „uchylenie zaskarżonego wyroku co do wszystkich oskarżonych wymienionych w punkcie I apelacji (P. P. , M. B. , B. D. , M. F. , M. K.) i przekazanie sprawy w tej części do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.”

Obrońca oskarżonego P. P. zaskarżył wyrok w części dotyczącej oskarżonego P. P. - tj. co do pkt 1-7, 9 części rozstrzygającej wyroku. Zarzucił on:

„1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, polegający na uznaniu, że oskarżony P. P. dopuścił się czynów za które został skazany w pkt. 1-3, 7 wyroku, w sytuacji, gdy poza wyjaśnieniami oskarżonego P. P. , uznanymi przez Sąd zasadniczo za niewiarygodne, brak było jakichkolwiek innych dowodów potwierdzających, że w ogóle doszło do popełnienia tych przestępstw;

(...)

2. rażącą niewspółmierność kary orzeczonej polegającą na orzeczeniu kary łącznej w wymiarze 4 lat i sześciu miesięcy pozbawienia wolności w sytuacji, gdy biorąc pod uwagę postawę oskarżonego, który współpracował z organami ścigania zasadnym było orzeczenie kary w dolnych granicach ustawowego zagrożenia.”

i wniósł o:

„1. zmianę zaskarżonego orzeczenia i uniewinnienie oskarżonego P. P. od zarzucanych mu czynów opisanych w pkt. I, II, IV aktu oskarżenia;

2. obniżenie kary orzeczonej w pkt. 6 wyroku;

(...)

3. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Poznaniu.”

Sąd Apelacyjny w Poznaniu wyrokiem z 13 kwietnia 2023 r., sygn. akt II AKa 272/21:

I. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a. uniewinnił oskarżonego P. P. od przestępstw przypisanych mu w pkt 1 i 2 w części rozstrzygającej,

b. uchylił pkt 3,

c. uchylił pkt 4,

d. uchylił pkt 5,

e. w pkt 6 na podstawie art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 57 § 1 k.k. i art. 60 § 2 k.k. i art. 60 § 6 pkt 3 k.k. wymierzył oskarżonemu P. P. karę 2 miesięcy pozbawienia wolności,

f. w pkt 7 na podstawie art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 57 § 1 k.k. i art. 60 § 2 k.k. i art. 60 § 6 pkt 3 k.k. wymierzył oskarżonemu P. P. karę 10 miesięcy pozbawienia wolności,

g. w pkt 9 uchylił orzeczoną karę łączną pozbawienia wolności i wymierzył oskarżonemu P. P. nową karę łączną roku pozbawienia wolności,

II. w pozostałej części utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Kasację od tego wyroku wniósł m.in. Prokurator Okręgowy w Poznaniu, który zaskarżył wyrok Sądu odwoławczego na korzyść skazanego P. P. , w części dotyczącej punktu I.e oraz I.g. Zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 60 § 6 pkt 3 kk. polegającego na orzeczeniu wobec skazanego P. P. za przestępstwo z art. 278 §1 kk kary 2 miesięcy pozbawienia wolności według zasady opisanej w tym przepisie przy zastosowaniu instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary, podczas gdy z uwagi na to, że czyn ten stanowi występki, którego dolną granicą ustawowego zagrożenia jest kara pozbawienia wolności niższa od roku należało stosując instytucję nadzwyczajnego złagodzenia kary wymierzyć karę przy zastosowaniu zasady z art. 60 § 6 pkt 4 kk. to jest karę grzywny albo karę ograniczenia wolności” i wniósł o „uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu w części dotyczącej punktu I.e i I.g. i przekazanie sprawy skazanego P. P. temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Nie ulega wątpliwości, że wyrok w zaskarżonej przez Prokuratora Okręgowego w Poznaniu części zapadł z rażącą obrazą prawa materialnego, która miała istotny wpływ na jego treść. Naruszenie art. 60 § 6 pkt 3 k.k. nastąpiło przez

wadliwe jego zastosowanie, to jest przyjęcie go za podstawę wymiaru kary z nadzwyczajnym złagodzeniem za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k.

Przepis art. 60 § 6 pkt 3 k.k. - w brzmieniu obowiązującym w czasie orzekania przez Sąd odwoławczy - określał sposób nadzwyczajnego łagodzenia kary w przypadku czynu stanowiącego występki, nakazując wymierzenie kary grzywny, kary ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności, jeżeli dolną granicą ustawowego zagrożenia za ten występki jest kara pozbawienia wolności nie niższa od roku.

Tymczasem przypisane oskarżonemu P.P. przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. nie stanowiło występkę określonego w art. 60 § 6 pkt 3 k.k., ale występki, którego dolną granicą ustawowego zagrożenia jest kara pozbawienia wolności niższa od roku. Przestępstwo stypizowane w art. 278 § 1 k.k. zagrożone jest bowiem karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

W tych warunkach art. 60 § 6 pkt 3 k.k., wskazany przez Sąd Apelacyjny jako podstawa wymiaru kary z nadzwyczajnym złagodzeniem, nie miał zastosowania.

Sąd odwoławczy powinien był orzec wobec skazanego za ten czyn karę na zasadzie określonej w art. 60 § 6 pkt 4 k.k. z której wynika, że jeżeli czyn stanowi występki, przy czym dolną granicą ustawowego zagrożenia jest kara pozbawienia wolności niższa od roku, sąd wymierza grzywnę albo karę ograniczenia wolności.

Zaistniałe w sprawie naruszenie przepisu prawa materialnego miało rażący charakter i oczywisty wpływ na treść zaskarżonego wyroku w zakresie wymiaru kary.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy, uznając zarzut i wniosek skarżącego za oczywiście zasadny, uchylił wyrok w zaskarżonej części i sprawę w tym zakresie przekazał Sądowi Apelacyjnemu w Poznaniu do ponownego rozpoznania.

Następstwem tego rozstrzygnięcia jest *ex lege* rozwiązanie wymierzonej w zaskarżonym wyroku wobec P. P. kary łącznej (art. 575 § 2 k.p.k.). Wprawdzie przepis ten odnosi się do wyroku łącznego („poprzedni wyrok łączny traci moc”), nie zaś generalnie do kary łącznej, niemniej należy podzielić wyrażone w orzecznictwie Sądu Najwyższego przekonanie o tym, że „stosowany być on winien

odpowiednio także w odniesieniu do tej kary i to niezależnie od etapu postępowania” (wyrok Sądu Najwyższego z: 26 listopada 2008 r., II KK 69/08; 26 listopada 2008 r., II KK 79/08, Prok. i Pr. 2009, z. 4, poz. 25; 10 czerwca 2009 r., II KK 1/09).

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Apelacyjny w Poznaniu, nadzwyczajnie łagodząc oskarżonemu P. P. karę, zastosuje się do zasad określonych w art. 60 § 6 pkt 4 k.k.

Z przytoczonych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[J.J.]

[a.ł.]

Andrzej Tomczyk   Waldemar Płóciennik   Eugeniusz Wildowicz